

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X FRIHETEN X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

13
r. 14.

1942.

2. årgang.

IN MEMORIAN.

Det er ein tung veg fram til fridomen som det norske folket har fått å gå idag. Det må trasse og tole terror og underkuing og all redsla valds- mennene greier å finne ut. Noreg må sjå sine beste søner og stridsmenn falle for svik og fiendehand.

Men det norske folket har ingen annan veg å gå. Fridomen var aldri billegare å få, han kravde liv for liv, men enno har ikkje noko fritt folk klaga over at han var for dyrt kjøpt. Soga vår har fortalt oss om den heilage harnen og eiden som berre fridomstanken kunne tenne i eit mannehjarta, det heilage hatet mot ufridomen og valdsmennene. Kvar nordmann veit i dag kvifor det var slik.

Fridomsstriden har i dag kravt 18 nye offer. Mange av våre djervaste stridsmenn er ikkje meir. Drepne - verjelause og våpenlause, Atter let vi fanene våre sige og bøyer hovudet i sorg og harm over dei drepne kameratane våre. Vi sver atter fane-eiden ved gravene deira på denne 1. mai-dagen, då fanene våre meir blodig enn nokon gong før trassig forkynner fridomen påny.

Kamerater, Vi har ikkje tid idag å reise dykk gravmåle i marmor og granitt. Vi har knapt nok tid til å syrgje over tåpet som kom så altfor brått til at vi kan forstå det. Fienden er krigon oss. Men det minnesmerket de sjøl har reist dykk i hjarta våre, det vil stå til siste nordmannen fell. Vi lovar dykk og alle våre fallne:

Ingen nordmann skal kvile før den siste bøddel, den siste landssvikar har fått sin dom.

Ein annan av våre beste menn, Kåre Rødde, har også funne heltedøden. Også han er drapan av fienden sine retterkniktar. Han var ein av dei mest uredde menn som med livet som innsats stridde for fedrelandet - bak fiendefronten. Kva slags redsler han har vore utsett for der, veit vi ikkje, men ein morgon kasta han seg - eller vart kasta - ned frå fjerde høgda i bygninga til Gestapo.

Bakgrunnen for dette mordet får vi vel aldri vite. Men vi som kjende han, vi veit at vår trufaste kamerat og landsmann også på denne måten var viljug til å ofre seg sjøl for ikkje å sette andre landsmenn i fære.

Ord blir så fattige i slike augneblikk i livet.

TO ÅR. Tyske overfallsmenn og norske landssvikere feiret for kort tid sia toårsdagen for Terbovens utnevnelse til sitt høye embete som tysk bøddel i Norge. Hitler feiret på samme tid og forhåpentlig for siste gang sin fødselsdag. Sammenligner en dette "jubileum" med det som ble servert for et år sia, så finner en at herrerne har stemt tonen noe ned. De store ordene etter de tyske militære seirene den gangen hadde blitt litt matte nå. Den tyske propagandaen glimrer for tiden ikke lenger ved sin seiersbevissthet, en merker tvilen bak de hule ord og dagsordrer. Det er tydelig at selv tyskerne må vedgå at de kjører på stumpene. Den tyske krigsmaskin knirker. Io måneders krig på de russiske sletter har ført den sakte, men sikkert, mot undergangen, selv om den ennå kan komme til å gi noen kraftige spark. Vi vet jo at også krampetrekningene til f.eks. et døende dyr kan være farlige, dersom en ikke passer på.

Her i landet hadde vi ingen grunn til å være ned i fest for herr Terboven. Ser vi på den tia han har vært her, så kan vi innregistere den som det svarteste blad i vår historie. Over norsk kultur, folkeopplysning, lagsliv, over skole og heim, svever knokkelmannen Terboven som det spøkelseset han i bunn og grunn er. Det finnes vel knapt den lov han ikke har brutt før han kom hit til landet. I vårt språk kjenner vi navn som sedelighetsforbryter, morder, overfallsmann, - men let er alt sammen for bleke navn på der herr Reichskommissar. Det er Terbovens dødsmannshand som hviler over landet i dag. Her er søl og stille. Han prøver på å få oss til å tro at

lærerne fører kampen mot den tyske forsvarsmakt. Tull. Han prøver å p
opp Quisling ved å servere den løgn at han ikke har bedt tyskerne om h
i sine egne vanskeligheter. Det er alt sammen løgn. Det er tyskerne som
der kampen, det er tyskerne som foretar fangetransportene og handsaminge
i fangeleirene.

Den kampen nordmennene i dag fører og vil føre så lenge det finnes en
ubedt tysker i landet og en landssviker i live, - den kampen har tyskerne
selv vist oss kampmidlene til. I alle tilfeller ville selvsagt nordmennene
gjøre alt sitt for å bli et selvstyrt folk igjen, men når herr Tarboven og
alle de som jatter etter ham med svindel og løgn prøver å velte ansvaret
over på nordmennene for rotet og desorganiseringen i landet, vil vi be ham
vende sine ord til sine egne medbanditter og de tidligere norske krekene
som han har ansatt. Tyskerne bestemmer kampmidlene selv. Tarboven kan f.eks.
slippe fri alle de nordmenn som sitter uskyldig i fengsel og konsentrasjons-
leir og gi dem den oppreisning å sette NS-folkene og andre banditter inn i
stedet, han kan gi oss tilbake litt av det de tyske nazister har ribbet
landet vårt for, kort sagt, dersom tyskerne holdt seg til internasjonal rett
selv om de fører en urettferdig krig, så ville kampen bli både menneskeli-
gere og lettere å bære for begge parter. Da Tarboven tok de norske lands-
svikerne i sin tjeneste satte han selv djevleskapen og hatet i system.

Vi har ingen illusjoner om å kunne påvirke Tarboven og den tyske kamp-
taktikk med dette. Vi vet i dag at når de tyske imperialister går fram som
de gjør, er det på grunn av at nazistisk moral ikke kan handle på annen vis.
Men vi forsikrer om at hans terror ikke vil være i stand til å lamme oss og
at vi tvert om skal forsterke og øke de kampmidler tyskerne selv tvinger
oss til å bruke. Kampen koster tunge ofre, 80 nordmenn er offentlig dømt
til døden og skutt hittil, flere hundre er myrdet i fengsel og fangeleir
og under transport. Ofrene er tunge for alle sammen, men ingen klager over
det. Tvert om. Det er gjerne ofrenes egne pårørende som er de mest lysende
eksempler på hvordan nordmenn bærer de byrder de blir pålagt idag. Vi vet
nok at det er på de russiske slettene at nazismen finner sin endelige grav.
men vi kommer heller ikke til å hvile før hver selvbedt gjest og landssvi-
ker i Norge har pakket sammen eller har fått noen skuffer av den jord over
seg de selv har skjennet med uskyldig blod.

ET MISTAK. Det norske nyhetsbladet "WHISP RRING TIMES" for 28/4 i år har
gjort et mistak som vi er nødt til å korrigere. Det er gjort i
god tro, men det er av den art at vi må ta det opp som en advarsel til
andre her i "Friheten" da vi ikke på annen måte kan nå fram. Et nytt organ
for den nasjonale fronten i Norge, "ALT FOR NORGE" har "WT" forstått slik
at det er en nazistisk provokasjon, som like gjerne kunne ha hett "Alt for
NS." Hvordan våre venner i "WT" har tolket avisa, er vi ikke istand til å
forstå. Men den om det. Likevel er vi bedt om å avsanne denne uheldige mis-
forståelsen og ber andre om det samme. Avisen taler for seg selv. Den er
trykt og blir gitt ut med hjelp av nordmenn av alle klasser og parti. Det
virket kanskje litt uvant at det illegale Norge var istand til et slikt
løft. Men det er tilfelle, og vi kan love at fronten vår skal makte helt
andre løft også, uten at våre landsmenn må bli forstøkt av den grunn. - Vi
retter en inderlig bønn til alle stridsmenn hver på sin post: Vær endelig
på vakt, så vi i alle fall slipper å bære våpen mot hverandre i kampens
hete og forvirring.

I Vålerengen Menighetsblad finner vi en artikkel som skal være hentet fra
"Dans Misjonsblad" og handler om religions-
spørsmålet i Sovjetsanveldet idag. Artikkelen er i og for seg ikke farlig.
Den er altfor stupid til å vekke noen som helst tiltro her i landet. Det
meningsløse og løgnaktige åtaket på den russiske regjering for religions-
forfølgelser er selvsagt en taknemlig hjelp fra "den andre leir" for den
nazistiske hetspropaganda mot Sovjetsanveldet, da det jo som kjent er na-
sismen som fører kampen for kirke og kristendom her i landet også.

Redaktøren av Vålerengen Menighetsblad er sokneprest Mjørud. Det er
denne sjelehyrde som stiller seg utenfor den krets av uredde kjenpere mot
løgnen og barbariet som den norske kirke har så mange av idag. Han stiller
seg til tjeneste for løgnpropagandaen mot Sovjetsanveldet i en tid da dette

landet står side om side med alle andre frie nasjoner og alene vedtaket mot barbariet.

De bør merke seg skolepresten til Vålerenga og tenke etter hvordan de vil passere inn i den kamp hans kolleger idag fører. Hvordan ville de være idag, også for kristenfolket, uten Sovjetsamveldets mekaniske og døds målbevisste arbeid regjeringen i dette land har utført de siste 20 år.

SANVITTIGHET. Den 9. april var en hard dag for NS og de tyske overfallsmenn. De fryktet sine gjerninger i den store så spøkelsesvete høylys dag. Politist var i alarmberedskap. Hele natta lå på stasjonene 4 sanfulle 3 dager. En mengde av korpsets menn satt ut i patruljer i gatene i sivil. Ved sin av seg hadde de en mann og denne dobbeltpatrulje fikk 300 meter å passe på. De ble innvåkret av politinspektør Frigård og fikk uttrykkelig pålegg om å hindre plakater og stå personlig ansvarlig for sin del av gata. Hendte "ulovlig" ville politimannen bli arrestert. - Trass i alle trusler ble plakaterne satt opp der de skulle stå.

Å gjennngå medlemslistene for politikorpsct viser det seg at tidligere NS-menn der nå nekte å ha noe med partiet å gjøre. De lot seg skremme inn i desember 1940, men har senere kommet til sans og har meldt seg ut og fått avskjed. Av embetsmenn er det nå bare 3 igjen ved kriminalpolitiet og 1 ved ordensavdelingen som er medlemmer. Kriminalsjef Schartun er selv et ivrig medlem. Hans nervesystem er i habitus som ellers i en svært ussel forfatning og hans moralske holdning er alltid vært brutalitet. - Politinspektør Schønning ("Shanghai") meldte seg inn i NS for 1 1/2 år sia, men fikk 3 års karantene for frifurene. Han har nå søkt avskjed og meldt seg ut av partiet. De pleier å forstå å forlate skibet før det synker. Av det gamle Lådal-bridet er nå omkring 30 % nazister, for det neste folk som forlater det ska riste flekker på sitt mulleblad. Når tid kommer, skal man være på den alle. Forsløpig nøyer vi oss med å notere hvem de er, og gjer.

Lærernes og prestenes innbitte kamp har skapt fullstendig rot og forvirring innen NS. Lærerne er tvangssett til "Arbeid" nordpå i sivil og konsentrasjonsleir. Deres front er sikker, og det er proklamert og medleget når NS har hevdet at de aller fleste av lærerne plutselig fått dårlig samvittighet over aksjonen. Hele aksjonen har tvært om NS' egne moralske og politiske sanser. Det ble for kort tid sia og viser utenbys at elever som ville ta eksamen artium måtte gå inn i NS. Det ble så fra universitetskretsene bedt om tydelig bevis for et slikt steg fra "statsmakten" som ville være det samme som å selve det grunnlaget Universitet bygger på. Det viste seg da at de lærerne hadde kommet ved indiskresjon av altfor ivrige NS-menn som hadde plannet ut med partihevnligheter. Det hele var en "misforståelse" sa Schærcke. Og det skjønner vi jo at karlene ikke har forståelse. På samme vis var det en "misforståelse" at filologiske og andre kandidater ble nektet å ta avsluttede pedagogisk eksamen uten tillatelse av "lærersambandet". Av 71 kandidater var bare 3 nazister. Andre kandidater meldte seg opp til eksamen. Så kom da etter en erklæring fra "departementet" om at en "tilloft" kandidatene skulle medlemsmerke av sambandet og ta sin eksamen som før. Nå jo så det er linjer i nazipolitikken. Hele forvirringen har oppstått fordi NS har bedt tyskerne om hjelp. Tyskerne har så gripet inn i den med prestene, men har ennå ikke bestemt seg for hva de skal gjøre. Derfor har en bare Tiroccovans ord på Hitlers fødselsdag å holde. Lærerkonflikten er ikke noe indre norsk spørsmål, sa han. Arresterte lærere har fått en medferd som den krigsfanger får hos tyskerne. Og så de blir stuet sammen i hundrevis i vogner for "40 mann og 1 hest". Men en har ikke våget å foreta denne "fangetransporten" gjennom frykte for demonstrasjoner. Derimot har det nått fram skolebarn som har gått ut i gaten og demonstrert for sine lærere i slik måte. Politiet har hatt råskap nok til å jage dem vekk.

IDRETTE. Det har gått med idrettsorganisasjonene som med alt det andre NS overtar og nyordner. Trass i strenge ordrer og innstendige bøtter går det hele i oppløsning, skikkelige folk holder seg vekk og en klikk landsvikere og undermålere sitter tilbake og får ingen ting til. Det er praktisk talt ingen ting som "departementet" for idrett og Norges Idrettsforbund har fått til, trass i at de har brukt 1.200.000 kr. i 1941 etter hva Charles Hodd opplyser i et foredrag. Nå har også "idrettsføreren" Reichborn Kjennerud trukket seg tilbake fra fiaskoen og håper å gjøre større furer på østfronten.

Det kan være interessant å se hva disse 1.2 millioner har resultert i. Som en vet hadde den tidligere frivillige idrett bare en sjettepart av denne summen å rutte med og likevel sto norsk idrett sterkt utad.

Nazi-idretten idag har ikke en eneste bryter av klasse, et par middelmådige bokserere som har vært med før, ikke en syklist og heller ingen fotballspiller, om en ser bort fra råspilleren Håkon Johannesen fra Fredrikstad. De har en eneste friidrettsmann av klasse (Per Lie) og av svømmere stuperen Robert Meyer. Det er ganske karakteristisk for naziidretten at det har vært temmelig mye moralsk sett å utsette på de to sistnevnte. Begge har vært blandet opp i tjuerier fra badende på Torvgaten og Bislet bad og Per Lie har vært ekspert i hotellbedragerier de siste par år. Meyer har også vært blandet bort i mye rart. På skøyter har den nazistiske idrett stått sterkest, da den har fanget inn Hans Engnestangen, sjøl om han ikke lenger kan regnes mellom de fremste. Ellers har de bare ett par habile juniors og resten rein fyllekalk som aldri har hatt noen muligheter til å bli plasert. I de alpine grener har det lyktes å få med et par damer av eliten. Det er Ellen Strømmen, Heming, og at hun er med skyldes gammelt vennskap med Charles Hoff og at hun er ansatt i hans "departement". Den andre er Elisabeth Spockeli som er gift med landssvikereren dr. Ragnvald Spockeli på Rjukan.

Fra dagspressen 16/4. "Falt for fedrelandet". SS. Oberschütze Leif Falkum, Vennesla, født 29/2-20, kom 25/2-42 som følge av **VÅDESKUDD MED USIKRET GEVÆR**." Fedrelandet skulle altså være trygt, så lenge det har slike dyktige stridsmenn ved fronten.

Det er tydelig at både tyskerne og landssvikerne er redde nå om dagen. Hit til landet er det i det siste kommet store mengde tyske soldater. De blir konsentrert langs kysten, særlig nordover og på Vestlandet, men også for en del nedover Østlandet. Omkring Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme er det også overfylt med grønnkledde. Onsdag 8. og torsdag 9. april var hele politistyrken i Oslo og Aker i alarmberedskap i 48 timer i trekk. På tyske anlegg blir det arbeidet hektisk. En mengde arbeidere fra Oslo er for kort tid sia rekvirert og sendt til tysk arbeid i Trondheim på en halv dags varsel. Det er også tatt hundrevis - om ikke tusenvis - av russiske og polske krigsfanger til tysk tvangsarbeid i Norge. Omkring søndag 19. april passerte en mengde russiske fanger Oslo. På en rekke steder der russerne passerte viste nordmennene dem tydelig bevis på vennskap og samkjensle ved å kaste mat, sigaretter o.l. til dem. Demonstrasjonen var så tydelig at tyskerne etterpå har måttet dra ut med sine vanlige trusler igjen om streng dødsstraff til alle som ... osv. .

De arresterte prestene derimot er løslatt i den forvirringen som rår innom NS. Biskop Berggrav skal gjøres til syndebukk for alt sammen, og det er typisk for taktikken hos landssvikerne at de hver dag lager løgn og intriger for å kunne knekke en mann som de har fratatt alle våpen og alle høve til å forsvare seg. Biskopen har husarrest i sin hytte og hele området er avsperrt av politi. Selv ikke nazistene klarte å skaffe "beviser" mot biskopen, og det er det de vil ha tid til å fabrikere nå.

For kort tid sia tok nazistene over og nyordnet Blindern studenthjem. De skaffet bra løsjø til sine egne dumpekandidater og skikkelige studenter var nødt til å se seg om etter en annen hybel. Men herligheta varte ikke så lenge. En av de siste dagene kom deres germanske stammerfrender og ville ha huset og NS-studentene måtte flytte på dagen.